

ضوابط خاموش کننده های دستی (مبحث ۳-فصل ۱)

جدول ۳-۱-۱- خاموش کننده مناسب بر اساس گروه حریق

نوع خاموش کننده مناسب	گروه حریق
خاموش کننده آب و گاز خاموش کننده نوع هالوژنه خاموش کننده ماده شیمیایی خشک چندمنظوره (ABC) خاموش کننده ماده شیمیایی تر	A
خاموش کننده کف (AFFF) خاموش کننده کف (AFFF) خاموش کننده CO ₂ خاموش کننده پودر خشک خاموش کننده نوع هالوژنه	B
خاموش کننده پودر خشک خاموش کننده نوع هالوژنه خاموش کننده CO ₂	C
خاموش کننده مناسب و تأیید شده برای این گروه	D
خاموش کننده مناسب و تأیید شده برای این گروه	K

۳-۲- تعداد خاموش کننده‌ها

۳-۲-۱- هر فضای ساختمانی که دارای تصرف‌هایی با بار حریق کلاس B یا C یا هر دو آن‌ها می‌باشد، باید دارای یک خاموش کننده مناسب کلاس حریق A جهت حفاظت از ساختمان به علاوه خاموش کننده‌های کلاس B یا C یا هر دو آن‌ها باشد.

۳-۲-۲- در صورت استفاده از خاموش کننده نوع BC، باید خاموش کننده نوع A مستقل با وزن مناسب نیز نصب شود.

۳-۲-۳- در هر طبقه از تصرف، باید حداقل یک خاموش کننده نصب شود.

۳-۲-۴- در تصرفات مسکونی و اداری، به ازای هر ۲ واحد، یک خاموش کننده ۶ کیلوگرمی باید نصب شود و حداکثر فاصله دسترسی تا هر خاموش کننده از دورترین نقطه هر واحد، بیشتر از ۲۳ متر نباشد.

۳-۲-۵- در پارکینگ‌ها حداقل ۲ خاموش کننده ۶ کیلوگرمی باید نصب شود و حداکثر فاصله دسترسی تا هر خاموش کننده از دورترین نقطه پارکینگ، بیشتر از ۱۵ متر نباشد.

۳-۲-۶- در تصرفات تجاری، به ازای هر واحد تجاری زیر ۱۰۰ مترمربع ۱ خاموش کننده ۶ کیلوگرمی و در واحدهای تجاری با مساحت ۱۰۰ مترمربع و بیشتر حداقل ۲ خاموش کننده ۶ کیلوگرمی باید نصب شود و حداکثر فاصله دسترسی تا هر خاموش کننده از دورترین نقطه، بیشتر از ۱۵ متر نباشد.

۳-۲-۷- در تصرفات صنعتی باید حداقل ۲ خاموش کننده ۶ کیلوگرمی نصب شود. حداکثر فاصله دسترسی تا هر خاموش کننده در تصرفات صنعتی خطر معمولی ۱۵ متر و در تصرفات صنعتی پرخطر ۹ متر باید باشد. (تعداد و اوزان بیان شده برای خاموش کننده‌ها در تصرفات صنعتی حداقل بوده و در صورت نیاز این مقادیر باید افزایش یابد).

۳-۲-۸- خاموش کننده‌های داخل واحد باید بافاصله مناسب از هم و ترجیحاً نزدیک درب‌های خروج باشد. حداقل یک عدد از خاموش کننده‌هایی که داخل واحد نصب می‌شود، باید در مجاورت درب خروج (حداکثر فاصله ۳ متر) باشد.

۳-۳- جانمایی خاموش کننده‌ها

۳-۳-۱- خاموش کننده‌های آتش‌نشانی باید به نحوی جانمایی شوند که حداکثر مسافت دسترسی به آن‌ها از هر نقطه ساختمان مطابق مقادیر ذکر شده در بند ۳-۲ بوده و هیچ‌گاه بیش از ۲۳ متر نشود.

۳-۳-۲- نصب خاموش کننده آتش‌نشانی در کلیه مکان‌هایی که مقام قانونی مسئول ضروری تشخیص دهد، الزامی است.

۳-۳-۳- در محل‌های ذیل، باید خاموش کننده آتش‌نشانی چرخ‌دار مناسب لحاظ گردد.

- اماکن پرخطر
- اماکنی که محدودیت حضور افراد وجود دارد

۳-۳-۴- توزیع واقعی و صحیح خاموش‌کننده‌ها در یک ساختمان، تابع بازدید از ساختمان و در نظر گرفتن تمام شرایط آن شامل پارتیشن‌ها، دیوارها، مسیرهای دسترسی، موانع و غیره می‌باشد. در عین حال مکان نصب خاموش‌کننده‌ها باید دارای شرایط ذیل باشد:

- یکپارچگی در توزیع رعایت شده باشد
- دسترسی آن‌ها آسان باشد
- از انبار مواد یا قرار گرفتن تجهیزات در مقابل آن در امان باشد
- در مجاورت مسیرهای خروج باشد
- در مجاورت درب‌های ورود و خروج باشد
- امکان وارد آمدن صدمات فیزیکی به آن‌ها به حداقل رسیده باشد
- در مقابل تابش مستقیم نور خورشید و یا بارش باران و برف نباشد
- به سادگی قابل‌رویت باشد

۳-۴- الزامات نصب و اجرا

۳-۴-۱- خاموش‌کننده‌های آتش‌نشانی می‌بایست با انجام سرویس‌های دوره‌ای دارای کارایی مطلوب و مطمئن بوده و همواره با شارژ کامل در محل تعبیه‌شده نصب باشند.

۳-۴-۲- خاموش‌کننده مورد استفاده باید دارای نشان استاندارد ملی ایران و یا دارای تأییدیه معتبر بین‌المللی و مورد تأیید سازمان آتش‌نشانی باشد.

۳-۴-۳- شناسنامه مربوط به تاریخ بازرسی و شارژ قبلی و تاریخ شارژ مجدد باید بر روی بدنه خاموش‌کننده، به صورت خوانا و قابل‌رویت نصب شده باشد.

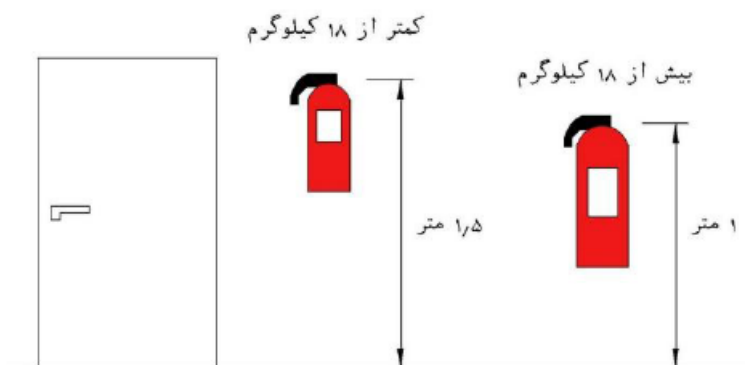
۳-۴-۴- دستورالعمل استفاده از خاموش‌کننده، باید بر روی آن نصب شده و هنگام نصب، به وضوح قابل‌رویت باشد.

۳-۴-۵- خاموش‌کننده باید با بست متناسب با نوع خاموش‌کننده به صورت محکم و پایدار نصب گردد.

۳-۴-۶- خاموش‌کننده باید در طول مسیر خروج و نزدیک خروج‌ها نصب شده و مسیر دسترسی به آن کوتاه و عاری از وسایل مزاحم و دست و پاگیر باشد.

۳-۴-۷- در صورتی که جهت حفاظت، خاموش‌کننده داخل کابینت یا جعبه آتش‌نشانی قرار گیرد، قفل کابینت باید از نوع آسان‌باز شو بوده، با تابلوی مناسب محل نصب آن نمایش داده شود و استفاده از قفل جز در موارد خاص که احتمال استفاده غیرمجاز از خاموش‌کننده وجود دارد، ممنوع است.

۳-۴-۸- خاموش‌کننده باید به‌گونه‌ای نصب شود که ارتفاع قسمت بالای آن، از کف تمام‌شده بنا بسته به وزن خاموش‌کننده، حداکثر مطابق شکل ۳-۴-۸ باشد. حداقل فاصله زیر خاموش‌کننده تا زمین نباید کمتر از ۱۰ سانتیمتر باشد.

شکل ۳-۴-۸- ارتفاع نصب خاموش‌کننده دستی از کف تمام‌شده بنا

۳-۴-۹- در اتاق‌ها و فضاهای بزرگ (مانند سالن کنفرانس) که حذف تمامی موانع دیداری خاموش‌کننده امکان‌پذیر نیست، باید از علائم راهنمای مناسب نشان‌دهنده مکان خاموش‌کننده استفاده گردد.

۳-۴-۱۰- در صورت استفاده از علائم راهنما رعایت موارد ذیل الزامی است:

- در نزدیکی و مجاورت خاموش‌کننده نصب گردند.
- در مسیر تردد و در شرایط عادی قابل‌رویت باشند.
- نورتاب باشد.

۳-۴-۱۱- خاموش‌کننده‌هایی که وزن کل آن‌ها کمتر از ۱۸ کیلوگرم باشد، باید به نحوی نصب گردند که ارتفاع نقطه بالایی خاموش‌کننده از کف زمین بیشتر از ۱۵۰ سانتیمتر نباشد.

۳-۴-۱۲- خاموش‌کننده‌هایی که وزن کل آن‌ها بیش از ۱۸ کیلوگرم باشد (غیر از خاموش‌کننده‌های چرخ‌دار) باید به نحوی نصب گردند که ارتفاع نقطه بالایی خاموش‌کننده از کف زمین بیشتر از ۱۰۰ سانتیمتر نباشد.